

ОТЧЕТ
ЗА ДЕЙНОСТТА НА ЦЕНТЪРА ЗА ОБУЧЕНИЕ ПРИ БАН
ПРЕЗ 2019 г.

В Българска академия на науките се обучават докторанти във всички области на познанието. Центърът за обучение е общоакадемично звено, което съдейства на отделните институти на БАН в обучението на висококвалифицирани научни кадри. Центърът организира чуждоезиково обучение и обучение по компютърни умения на докторантите, както и специализираните докторантски курсове.

В кариерния център към ЦО успешно се провеждат разнообразни форми за целевото обучение на докторантите и младите учени, свързани с тяхното научно и административно израстване. Една от основните мисии на ЦО е да подпомага акредитациите на звената на БАН като през 2019 г. продължи да работи по новите процедури по акредитация в НАОА за периода 2017-2021 г.

През отчетната година бяха проведени редовен и допълнителен конкурс за прием на докторанти. И при двата конкурса Академичният съвет на ЦО разпредели отпускните бройки между отделните ПНЗ на БАН, така че да се заемат всички отпускни от МОН места за Българска академия на науките.

През 2019 г. в звената на БАН са се обучавали общо **368** докторанти, от които **183** редовни, **128** задочни и **57** на самостоятелна подготовка. Новозачислените докторанти са **118** от които **69** на редовно обучение, **35** на задочно и **14** на самостоятелна подготовка.

Броят на защитилите и отчислените докторанти през 2019 г. в отделните направления са обобщени в Таблица.

ЗАЩИТИЛИ ДОКТОРАНТИ ПРЕЗ 2019 ГОДИНА

Направления	Защитили през 2019 г.	Отчислени през 2019 г.
Информационни и комуникационни науки и технологии	12	32
Енергийни ресурси и енергийна ефективност	9	10
Нанонауки, нови материали и технологии	15	21
Биомедицина и качество на живот	21	10
Биоразнообразие, биоресурси и екология	6	11
Климатични промени, рискове и природни ресурси	4	6
Астрономия, космически изследвания и технологии	9	9
Културно-историческо наследство и национална идентичност	10	11
Човек и общество	11	24
ОБЩО:	97	134

През годината **97** докторанти са защитили докторските си дисертации, а **134** са отчислените докторанти. В резултат, в края на 2019 г., в звената на БАН се обучават **352** докторанти, от които **182** редовни, **131** задочни и **39** на самостоятелна подготовка.

През 2019 година общо 5 редовни докторанти от 4 института на БАН са получили еднократна стипендия от 1000 лв., покривайки изискванията на 130 ПМС т.2, ал. 5, т.1 - за предаден дисертационен труд за защита в рамките на тригодишния срок за обучение и т. 2 – за успешна защита на дисертационния труд в срок до 1 година след завършване на тригодишния срок на обучение. Те са от Институт по информационни и комуникационни технологии (ИИКТ), Институт по микробиология (ИМикрБ), Институт по балканистика с Център по тракология (ИБалкЦТ) и Институт за изследване на изкуствата. От тях 2 докторанти - от ИИКТ и ИИИЗк. - са покрили изискванията по т. 1 и т 2 и са получили две стипендии по 1000 лв.

Разшири се обхватът на чуждоезиковото обучение като и през 2019 г. към провежданите курсове по английски и немски език бе включен и курс по испански. През годината общо 191 курсисти са преминали обучение от 2530 часа по английски, немски език и испански език, като от тях 98 са докторанти, 71 са служители на БАН и 22 са външни лица. През цялата година щатните преподаватели на Центъра за обучение провеждаха редовни консултации на докторанти с цел по-доброто усвояване на английския език. През 2019 г. общо 116 докторанти са преминали курсовете по информационни технологии, като 25 от тях са се явили директно на изпит. Голям брой докторанти посещаваха повече от един курс. Най-посещаваните курсове бяха по МАТЛАВ, Статистически анализ на данни, Анализ на данни с R Умения за презентирание, Уеб дизайн, PhotoShop и др.

През годината бяха проведени много успешно 22-ти Зимен семинар “Интердисциплинарна физика”, 12-ти Пролетен семинар „Интердисциплинарна химия“, Деветата национална конференция на докторантите в областта на правните науки и други вече утвърдили се събития, които се оценяват като много полезни от докторантите и младите учени.

Програма Еразъм+. През академичната година 2018-2019, осем докторанти осъществиха мобилности по програма „Еразъм+“. По-голямата част (75%) имаха за цел практика, докато останалите 25% бяха за обучение. Държавите, в които се осъществиха мобилностите, бяха Германия, Италия, Франция, Унгария и Исландия. Общият брой месеци, през които докторантите, които получават статут на Еразъм студент, бяха на обучение или практика извън България, е 28. През тези периоди те запазиха правото си на стипендия и не прекъсваха периода си на обучение в БАН. Всички докторанти получиха пълно академично признаване на получените кредити от Центъра за обучение. За реализиране на мобилностите им беше отпусната безвъзмездна финансова подкрепа със средства от ЕС, в размер на общо 19000 евро. Най-много участници имаше от VIII направление (3 души) като останалите Еразъм студенти бяха от I, III, V, VII и IX направление. За сравнение, за същия период общо 88 учени и административни служители на БАН осъществиха периоди на мобилност в чужбина по програмата.

Мобилности по програма Еразъм+	Договори брой	Мобилности с цел преподаване и с цел обучение бр./седмици	Докторанти брой/месеци	Грантове докторанти евро	Общо грантове евро
Информационни и комуникационни науки и технологии	46	17			17125
Енергийни ресурси и енергийна ефективност	16	4			4385
Нанонауки, нови материали и технологии	25	10	1/3	2160	12080
Биомедицина и качество на живот	16	5			5225
Биоразнообразие, биоресурси и екология	18	4	1/5	3600	7610
Климатични промени, рискове и природни ресурси	3				
Астрономия, космически изследвания и технологии	8	1	2/5	3192	4352
Културно-историческо наследство и национална идентичност	85	37	3/10	7820	46035
Човек и общество	14	5	1/5	2160	6935

Към ЦО активно функционира Кариерен център, чиято основна мисия е да организира семинари на актуални теми, свързани с конкретни научни интереси на докторантите, както и с общи проблеми, касаещи кариерното развитие на младите учени като квалифицирани изследователи. През отчетния период в рамките на дейността на Кариерен център към ЦО-БАН бяха организирани и проведени следните 5 обучителни семинара:

➤ **ФОНД "НАУЧНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ- възможности и перспективи"** с поканен лектор: проф. дхн Георги Вайсилов, управител на Фонд "Научни изследвания" към МОН (<https://www.fni.bg/>) представи пред младите учени нови програми и разясни различните условия за кандидатстване. Семинарът се проведе на 14 януари 2019г., сред аудитория от 72 докторанти и млади учени от БАН.

➤ **GOOD PRACTICES IN SCHOLARLY PUBLISHING ELSEVIER AUTHOR SEMINARS FOR YOUNG RESEARCHERS**, с поканен лектор: Katarzyna Gaca-Zajac, PhD Eng., Customer Consultant for Central and Eastern Europe; ELSEVIER | Research Solutions Sales <https://www.elsevier.com/> , която запозна участниците с уменията на презентиране и публикуване на резултатите в международни списания. Семинарът се проведе на 18 януари 2019г., сред аудитория от 26 докторанти и млади учени от БАН.

➤ Състоя се и традиционния семинар **"ЗА ЖЕНИТЕ В НАУКАТА" НАЦИОНАЛНА СТИПЕНДИАНТСКА ПРОГРАМА НА L'OREAL И ЮНЕСКО**, с поканени лектори: **Кристина Радкова** – координатор на програмата "За жените в науката" в България, **д-р Наталия Берберова-Бухова** – носителка на стипендията "За жените в науката" за 2017 г. и главен асистент в Института по оптически материали и технологии "Акад. Йордан Малиновски" – БАН и **д-р Кирилка Младенова** – носителка на стипендията „За жените в науката” за 2017г. и главен асистент в Катедра „Биохимия” на Биологическия факултет на СУ „Св. Климент Охридски”

➤ **ФОНД "НАУЧНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ"** представи в ЦО няколко успешни научни проекта: проф. дн **Евелина Пенчева**, Технически университет-София – ръководител на успешен проект, финансиран от ФНИ, проф. д-р **Радостина Стоянова**, Институт по обща и неорганична химия при БАН - ръководител на успешен проект, финансиран от ФНИ, проф. д-р **Павел Зехтинджиев**, Институт по биоразнообразие и екосистемни изследвания при БАН – ръководител на успешен проект, финансиран от ФНИ, д-р **Владимир Божилов**, сътрудник „Връзки с обществеността“, Фонд "Научни изследвания" към МОН – модератор на събитието. Събитието се проведе на 20 март 2019 г., сред аудитория от 24 докторанти и млади учени от БАН, учени от ВУЗ, представители на медии и бизнеса.

➤ **Организирана бе дискусия на тема "КОМУНИКАЦИЯ НА НАУКАТА ПРЕД ШИРОКА ПУБЛИКА"**, с водещи: **Любомир Бабуров**, **Петко Желязов** и **Никола Керекв**, Платформа за популярна наука RATIO www.ratio.bg. Събитието се проведе на 5 ноември 2019 г., сред аудитория от 41 докторанти, млади учени и ПР експерти от БАН, УНСС и СУ.

Организираните събития предоставиха разнообразна и полезна информация, свързана с възможности за кариерно развитие. Те предизвикаха силен интерес и бяха посетени от много докторанти и млади учени. Аудиторията се включваше в оживено обсъждане, което често надхвърляше като продължителност предварително обявеното времетраене на семинарите. Дискусиите често продължаваха в индивидуални обсъждания по конкретни въпроси както с лекторите, така и с колеги учени. Презентаторите отправяха към присъстващите съвети и препоръки и предоставяха свои контакти за подкрепа и сътрудничество. Бяха планирани нови полезни събития за предстоящата година, съобразени с установените потребности на аудиторията.

Важно събитие през отчетния период беше провеждането на **Втори интердисциплинарен докторантски форум**, посветен на 150та годишнина на Българската академия на науките. Форумът се състоя на 29-31 август 2019 г. в хотел „Самоков”, Боровец, сред аудитория от 80 докторанти с участия с доклад или постер – от БАН и от университети в страната (СУ „Св. Климент Охридски“, УАСГ, ХТМУ, УНСС, НБУ, Университет „Проф. д-р Асен Златаров”, Бургас и Аграрен университет, Пловдив).

На официална церемония главният научен секретар и директор на Център за обучение – БАН проф. Евдокия Пашева връчи дипломи на 15 от участващите млади учени, отличени за най-добри научни разработки. Наградените са от институти на Академията, Аграрен университет – Пловдив, Университета за архитектура, строителство и геодезия и СУ „Св. Климент Охридски“. На церемонията присъстваха научните секретари на БАН и ръководители на докторантите.

Официална церемония по награждаване на участниците във Втори интердисциплинарен докторантски форум, 27 септември 2019г

Информационна дейност на Кариерен център към ЦО-БАН. Една година след създаването си, Фейсбук страницата на Кариерния център към ЦО-БАН <https://www.facebook.com/careercenterbas/> вече има 437 харесвания и 486 последователи – докторанти и млади учени от БАН и други учени. Активно и регулярно се разпространява/обновява информация за предстоящи събития, конкурси и др. полезни възможности за кариерно развитие. По този начин се популяризират по актуален и лесно достъпен за младите учени и събитията, организирани от Кариерния център към ЦО-БАН.

Победителите от докторантския конкурс **“Най-добра публикация”**, проведен през 2018г., бяха отличени на церемония, която се проведе в Центъра за обучение при БАН на 15 февруари 2019 г. 31 докторанти получиха дипломи за участие, а 22-ма бяха отличени с награди. Със специална награда Академичният съвет към Центъра за обучение отличи Радослав Александров от Института по молекулярна биология, в направление „Биомедицина и качество на живот“, за публикацията му с импакт фактор 14. Главният научен секретар на БАН проф. Евдокия Пашева и и.д. директор на Центъра за обучение връчи дипломите на докторантите. Конкурсът се организира за първи път и е посветен на **150-годишнината на Българската академия на науките**, посочи проф. Пашева, и изрази желание да се превърне в традиция. Конкурсът е възможност да вдъхнем увереност и мотивация на младите хора за това колко е важно да държат на качеството на научната си продукция, подчерта главният научен секретар на БАН. На церемонията присъстваха членове на Академичния съвет, научни секретари на БАН и научни ръководители на докторантите. Конкурсът обхваща девет научни направления – информационни и комуникационни науки, енергийни ресурси, нанонауки, биомедицина, биоразнообразие, климатични промени, културно-историческо наследство и човек и общество.

*Наградени победители от докторантски конкурс “Най-добра публикация”,
15 февруари 2019г*